

aby ani v nových generacích nepobledl obraz slávy Randovy.

Vzorně pojatý článek doc. Dra Jana Fröhlicha o Karlu Hermannovi-Otavském jako učiteli přináší široce založený pečlivý rozbor akademického působení jubilantova. Autor v něm zachytil pro trvalou paměť obraz, propracovaný do jemných podrobností. Při četbě Fröhlichova příspěvku vybavují se čtenáři představy o ideálním učiteli práv; i po letech zaujmou toho, kdo se z něho bude chtít poučiti o osobnosti Hermanna-Otavského.

Vhodně zapadly do zamýšleného rámce knihy ony příspěvky, které zaznamenávají oslavencovo působení a tvoření, známe až dotud pouze úzkému okruhu osob. Sekční šéf prof. Dr. Václav Joachim líčí svoje vzpomínky na Hermannovo působení v pražské Právnické jednotě. Min. rada Dr. Antonín Koukal přispěl do Pocty rozbořením procesní problematiky sporu o t. zv. universitní fond Petra Pázmányho (šlo v něm o odvolání československé vlády proti rozsudku československo-maďarského smíšeného rozhodčího soudu k Stálému dvoru mezinárodní spravedlnosti v Haagu). Prof. Dr. Hermann-Otavský byl v tomto sporu prvním československým soudcem (ad hoc). Velmi blízké téma zvolil si doc. Dr. Bohumil Kučera, který napsal o Hermannovi-Otavském jako mezinárodním soudci. Min. rada Dr. Josef Smitěk vzpomíná jubilantova působení jako předsedy vědecké komise k přípravě a projednání nového obchodního zákona, podáváje současně cenné informace o dosavadní práci téže komise. Vrchní odborový rada Dr. Jan Srb píše o Hermannově činnosti na mezinárodních konferencích a rozebírá podrobně jeho působení na mezinárodní konferenci pro sjednocení směnečného a šekového práva v Ženevě (1930, 1931). Svým obsahem přesahují všechny posléz uvedené čtyři příspěvky daleko rámec vzpomínkových studií; jsou zároveň hodnotnými literárními příspěvky z oboru příslušné vědní materie.

Vhodným doplňkem knihy je přehled jubilantovy vědecké tvorby (literární), sestavený asistentem Karlovy university Drem Josefem Pražákem.

Kniha o Karlu Hermannu-Otavském je vzornou poctou vynikajícímu učenci a milovanému učiteli. Není pochyby, že svérázné její pojetí upoutá a že bude v budoucnu napodobováno. Redigovali ji Dr. Bedřich Andres, Dr. Jan Fröhlich a Dr. Arnošt Wenig; vyšla v Praze 1936 nákladem Sborníku věd právních a státních, stran 118, s fotografií jubilantovou.

Kizlink.

Prof. dr. Jan Krčmář, **Právo občanské III.**, Právo obligační, 3. vyd., nejnovějším zákonodárstvím a judikaturou doplnil prof. dr. Bedřich Andres, 1936, str. 428, cena 45 Kč.

Učebnice obč. práva prof. Krčmáře není knihou lehce přístupnou, nýbrž stručnou a věcnou formulací, stále se odvolávající na zákony a judikaturu, nutí k opravdovému studiu. Kdo však jednou zvládl probíranou materii, tomu zůstává učebnice nerozlučnou příručkou pro celou dobu praxe. Není proto divu, že již po necelých 4 letech, uplynulých od II. vydání (1932), došlo k vydání novému, jež vzrostlo o 60 stran, z nichž polovinu tvoří nový rejstřík zákonných pramenů v časovém sledu, pro praktické použití knihy velmi důležitý (sestavil dr. Lepšík). Ta okolnost, že v novém vydání nebylo nutno ničeho měnit v textu, nýbrž postačilo knihu jen doplnit nejnovějším zákonodárstvím a judikaturou, svědčí o dokonalosti, závažnosti a směrodatnosti právních názorů, v knize řešených. Celkové rozvržení látky se přidrzuje systému obč. zákonníka, což při učebnici jest samozřejmé, avšak zpracování jednotlivých kapitol je rozčleněno tak přehledně, že umožňuje snadnou orientaci o jednotlivých otázkách (na př. rozdíl smlouvy služební a smlouvy o dílo, otázka mzdy, povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, zrušení smlouvy služební) — jisté by bylo pro praxi vítáno, kdyby jak podtituly jednotlivých paragrafů tak obsah uváděly stručně označení obsahu aspoň jednotlivých zvláště číslicemi označených odstavců. K pečlivému doplnění knihy podotýkáme jen, že při kolektivních smlouvách (str. 279 a n.) nebylo poukázáno na důležité nařízení č. 102 ex 1935, jímž se upravují v textilní výrobě pracovní podmínky dělnictva sice jen na přechodnou dobu, ale tímto nařízením po prvé u nás uzákoněna byla t. zv. všeobecná závaznost kol. smluv, provedená dosud již 12 vyhláškami ve Sbírce zákonů a nařízení; při nař. č. 89 ex 1935 mohla býti uvedena časová hranice (dle nař. č. 108 ex 1936 do 31. prosince 1936). Jest ovšem velmi obtížno v učebnici přihlížeti k přechodným zákonům, vyvolaným potřebou doby. Praktické orientaci posloužila by poznámka, do které doby bylo zpracováno zákonodárství a judikatura (dle rejstříku pramenů dá se souditi na konec dubna 1936). S našeho hlediska právní praxe spočívá největší význam knihy prof. Krčmáře v její spolehlivosti, přehlednosti a bohatosti odkazů, vyplývajících z dokonalého ovlá-

dání a podrobné znalosti celé obtížné látky obligací. Kniha každým dalším vydáním se zdokonaluje a to jest jejím nejlepším doporučením. Koblížek.

Prof. dr. Ernst Hoyer, *Der Arzt im tschechoslovakischen Recht*, nákl. Prager medizinische Zeitschrift, Česká lípa 1936, cena 10 Kč.

Knížka rozsahu 40 stran jest zdařilým kritickým pojednáním, věnovaným k počtě prof. MUDra Ghona. Bude jistě ozdobou každé stavovské lékařské knihovny, nečiní si však nároku na přehlednost, na praktickou upotřebitelnost nebo na vyčerpání velmi vděčné látky.

Autor se opírá především významem slova »lékař«, ukazuje, že označení jest pouhým titulem, jehož předpokladem jest jediné oprávnění k výkonu lékařské praxe. Uvádí pak jednotlivé podmínky tohoto oprávnění (svěprávnost, čl. státní občanství, doktorský diplom, podmínku, že výkon povolání nebyl zakázán), poukazuje na význam vzdání se titulu lékaře, zejména s hlediska občanskoprávního (nárok na úplatu, případně náhradu při první pomoci), mluví o usazení se lékařově a o osvědčení, které mu bude politickým úřadem o tom vydáno, a posléze se obírá obsahem pojmu »lékařská praxe«, a to lékařská praxe všeobecná a odborná, praxe soukromá a ústavní, a končí oslavným oslovením jubilára.

Cílem autora, jenž nedávno byl jmenován řádným profesorem církevního práva na právnické fakultě pražské německé university, jest hlavně ujasnění a vymezení pojmů »lékař«, »lékařská praxe« a j. s hlediska správního práva, aniž by zpracoval zajímavé otázky na př. ručení lékaře dle práva obč., případy práva trestního a daňového, jichž řešení praktický právník by hledal v knížce, jež má tak široký titul. Pužman.

Dr. O. Heim, *Poplatky z postupních smluv* (z převodu nemovitostí na blízké osoby jedním mezi živými). Právo československé 1936, stran 36, cena Kč 7.50.

Monografie pojednává o převodech nemovitého majetku mezi příbuznými, při nichž bývají ujednávány různé výhrady (výměnky, renty a pod.) pro postupitele nebo osoby jiné. Autor ukazuje na nedostatky a nesrovnalosti praxe poplatkových úřadů a pokouší se namnoze nalézt řešení, odpovídající lépe jeho právnímu cítění. Závěry jeho mají proto ráz dosti subjektivní; s názorem, že při částečně bezplatných postupech nutno při zániku výhrady vypočísti nastalé obohacení jen poměrně podle míry bezúplatnosti jednání, bude možno s ohledem na ustálenou judikaturu těžko souhlasiti přes drastický příklad, autorem uváděný, neboť pro jeho názor jest slůvko »sinngemäss« oporou dosti slabou. Pro odborníka přináší knížka množství zajímavých a dobrých postřehů, zejména v kap. VI. o postupních smlouvách částečně bezplatných. Aby však mohla právníku, neobeznámenému s taji práva poplatkového, poskytnouti skutečné poučení pro praxi, musila by knížka lépe odlišovati reformní a legislativní návrhy autorovy — jinak velmi cenné — od skutečného právního stavu praxe. Také by se bývalo doporučovalo propracovati více kap. II. o určení hodnoty nemovitostí, zejména s toho hlediska, kdy a jakým způsobem může poplatník s úspěchem zakročiti o soudní odhad, jaké jsou náležitosti pravé dohody o ceně atd. Vypuštěny mohly býti úvahy o § 31 cís. nař. 278/1915, s věcí celkem málo související. Rovněž nemělo býti opomenuto literatury, zejména Borgesových Fruchtgenuss-, Gebrauch- und Rentenbezugsrechte. Celek jeví se spíše jako cenný a zajímavý námět k debatám a podklad pro příští zákonodárnou práci, než jako praktická příručka. Krautmann.

Z právní praxe.

Poslední změny v čl. devisových předpisech.

a) Výkup rumunské clearingové špičky.

U příležitosti mezistátního jednání v červnu 1936 mezi Rumunskem

a Československem došlo v rámci úvěru, poskytnutého Československem Rumunsku, též ke konsolidaci části zamrzlých československých clearingových pohledávek v tomto státu. Rozsáhlá akce, již Zemská banka v Praze kupuje zamrzlé ex-